

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

A KERESZTÉNY NEMZETI KISGAZDAPART HIVATALOS KOZLÖNYE.

Egy szám
3
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
SZAU LICH ANTAL

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — 60— K
Negyedévre — — — — 150— K

Egy szám
3
korona

A Baross-Szövetség alakuló közgyűlése.

— A Független Magyarország tudósítása —

Vasárnap délelőtt a város-háza közgyűlési nagytermében tartotta meg a Baross-szövetség bajai fiókjának alakuló nagygyűlését, amelyen Szilágyi György mozgólajdonos elnökölt. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, akik szíves-lelékekkel együtt érezték az előadókat.

Szilágyi elnök a közgyűlést a magyar nemzetgyűléssel kezdte. Utána üdvözölte dr. Kovách Dezső főispánt, mint a kormány képviselőjét, majd dr. Szabovljévics Dusán alispánt, valamint Weisz Nándor polgármestert is kért, hogy a kezdet nehézségeit meginduló fiatal szövetségünket vegyék szerető pártfogásukba. Nem protekciót, nem törvénybe ütköző előnyöket kívánunk hanem megérdemelt igazságot, mert szövetségünk azt a magasabb célt szolgálja, mely Baja város fejlődését és hazánk gazdasági fellendülését célozza. Üdvözölöm Jaquemot Miksa ezredes államügyrendcsnok urat, mint a nemzeti hadsereg képviselőjét, nemzeti feláldásunk és területi integritásunkba vetett hitünk egyedüli zálogát.

Üdvözölöm közigazgatásunk valamely bíróságunk képviselőit is nagyon köszönöm, hogy megjelenésükkel ünnepségünk fényét emelték.

Üdvözölöm a szellemi munkásokat, a tantestületek képviselőit, kiknek vállain nyugszik az új generáció nevelése, azé a generációé, amely a legnehezebb időben lesz hivatva Szent István koronájának fényét visszaszerezni.

Üdvözölöm a sajtót is kérve-kérem gyöngye gyermekkorát élő szövetségünket szeretettel és megértéssel támogassák és igyekezzenek elkerülni minden olyan momentumot, mely a társadalmi összhang megzavarását célozná. Értessék meg a nagy nyitvénysággal, hogy a Baross-szövetség Baross Gábor szel-

temében a megértés az igazságosság, a becsületesség, a türelemesség jegyében óhajtja a nagy nemzeti feladatot megoldani, melynek végső célja gazdasági életünk megújítása, szöval a nagy keresztény Magyarország újjáépítése. Most pedig engedjék meg, hogy röviden vissza pillantsunk megalakulásunkra.

Nem kell talán mondanom hogy szervezkedésünk első pillanatában némi agresszivitással találkozott munkásságunk. Bizonyos társadalmi előítéllettel kellett megbirkózunk, mert azt hangoztatták, hogy a Baross-szövetség a gyűlölet politikáját követi és Baja társadalmi békéjét fogja feladni. Hát ez nem áll. A Baross szövetség célja a keresztény nemzeti munka és az üzleti tisztesség védelme alatt óhajtja a keresztény nemzeti államot kiépíteni.

Ezek mind olyan célok, amelyek sem egyéni, sem nemzeti, sem felekezeti érdekeket nem sértenek, éppen ez adta meg az impulzust, hogy a bajai fiókot megszervezzük és éppen ezért arról a helyről jelentem ki, hogy a Baross-szövetség nem azért alakult meg, hogy gyűlöletes harcok hiússá, avagy provokáljon, hanem tisztán azért, hogy abban a nagy nemzeti munkában, mely előttünk áll, ki vegye a maga részét. Értse meg mindent azokat a jogos gazdasági törekvéseket, melyek keretén belül a keresztény kereskedelem és ipar érvényesülni akar.

Ez után dr. Kováchiek főispán szólalt fel. Hangzott a Baross-szövetség szükségességét, melyre a nemzeti újjáépítés munkájában a nagy szerep, fontos hivatás vár.

Majd dr. Jaczkovics Irán miniszteri tanácsos tartotta meg előadását, mely másfél órát vett igénybe. Hosszadalmassan fejtegette a Ba-

ross-szövetség céljait és az alkulás szükségességét.

Utána a szövetség kimondotta megalakulását a megválasztotta a tiszteletest.

A Baross Szövetség így alakult: Elnök: Wittmann Sándor, alelnökök: Czernay Imre, ifj. Cserba György, Gergely Béla, ügyész: dr. Kis György, nemzetgyűlési képviselő, igazgató: Franz Mihály, pénztárnok: Somorjai Ferenc, választmány tagjai: Antalffy Ferenc

Berto József, Gabhardt Dezső, ifj. Wagenblatt János, Utry Pál, Petrich Simon, ifj. Tomasi Sándor, Morner Ferenc, Salapáti Kálmán, Csehoffer Ede, Szilágyi György, Wagenblatt Ferenc, Halász Karoly, Gáll Lajos, Leibsch Oszkár, Wunderich József és Kubinsky Ödön.

Majd a Himnusz elénekzése után az elnök a közgyűlést bezárta.

A tél első áldozata.

Megfagyott a kunyhóban.

Bár nemsokára nyakunkra teljenek Pál fordulással a tél közepe, igazi tél még nem volt. Csak néhány nap óta tört ránk szélvihar, gyökori hóvihár és kemény fagy.

Az idei télen még nem jött hír megfagyott emberkről, utasokról, részvegyekről, meg az országutakon poroszkaló szegényekről, akiket azután szerelmeesen, melegen betakar a hó. Ezen hírek hiányát már már annak tudtuk be, hogy elszáktottak tőlünk a időföldet, amely telente szorgalmasan szállítja a megfagyott tocskákra és a csizmájából, meg a bocskorából kivett 16'okról szóló híreket.

A keményre fordult téli időjárás azonban most itt Baja közelében is áldozatot követelt. Wittmann János 67 éves kalocsai embert a bajaszentistváni határban egy nyitott kunyhóban megfagyva találták. Wittmann Kalocsáról jött bandukolva a miután elfáradt, a szentistváni határban egy kunyhóba tért pihenni. Ott az elgémberedett tagu öreg embert elnyomta az álm és megfagyott.

Szombaton találták meg a tél első áldozatát a tegnap vasárnap temették el Szentistvánon. Haláláról táviratilag értesítették Kalocsa rendőrségét.

Távirat. — Telefon.

Budapestről telefonálják: A kormányelnök, a belügy miniszter, Gaál Gaáton és nagyatádi Szabó hesszan tárgyaltak a választói jog tervéről, amely még több változáson megy keresztül. A tervezetet szerdán mutatja be a kisgazdapártnak és később a keresztény pártnak. A választói jogi törvényt valószínűleg február 16-ik a előtt tető alá is hozzák.

Budapestől telefonálják, hogy a keresztény pártban meglehetősen ideges volt a hangulat. A pártnak mint-

egy 42 tagja már aláírta az egységes párthoz való csatlakozás ívét. Hallerék még nem határoztak, hogy önállóak maradnak-e, vagy Fridrichékhez csatlakoznak e.

Mai zürichi nyitás:

Zürichből jelentik 16-án Berlin 285, Newyork 515, Milanó 22-75, Prága 855, Budapest 082-5, Zágráb 18-5, Varsó 018, Bécs 0-17, osztrák bélyegezett 0-9.

Dr Kiss György interpellációja a felszabadult területek hadirokkantjainak érdekében.

Röviden közöltük már dr. Kiss Györgynek a parlamentben a hadirokkantak érdekében elhangzott interpellációját, amelyet alább teljes terjedelmében közlünk:

Tiszelt Nemzetgyűlés! A 3 évi szerb megszállás elől felszabadult terület hadirokkantjainak sorsára, ezekkel kapcsolatos kiváltópó, nyomorúságos helyzetére (hajtom rövidem felhívnál a T. Ngy. és a népjóléti miniszter ur figyelmét.

Am ellenség gunyját, a megszállás lejárta, lekövető esztét oktal n hajszáját talán a hadirokkantak irántak legjobban, kik a legnagyobb áldozatot hozták a szabadság és polgáriértékért, kik vagyoni romlásuk mellett testi épségüket, legfontosabb életserveiket egyikként is elvesztették, kik ennek dacára a jó hárdomai nemzeti hála helyett a megszállás egyébként is végzetlennek tetsző évek alatt a legnagyobb méltatlansággal szembeverték.

Elsősorban, mennyire fáj ezen legmereszesebbbe vezetőinek áldozatuk hiábavalóságának és a velük szemben megnyilvánuló kegyetlen, részvételen ségének látása, mely velük szemben nemcsak a megszálló hatalom elhatározói, de a hazánkat lenyűgözőt honfitársaink részéről is mutatkozott.

A senger keserűség dacára, mely lelkükben 3 év pokoli gunyja, szenvedései, nékiücsésai alatt öszegyűlésmellett hadirokkantjainak elismerésre méltó, bámulatos lelki erővel megőrizték lelkük egysúlyát, a mielőbbi felszabadulásba vetett rendületlen hitüket, de viszont rendületlenül bíztak abba is, hogy felszabadulásuk bekövetkeztével legalább anyagi nyomorúságuk azonnal véget ér és a magyar kormány szoros gondoskodással siet segítségükre.

Nem hagyhatjuk T. Ngy., hogy az önmagunkkal egyébként is többé kevésbé meghasonlott rokkantjaink ezen utolsó reményükben is csalódjanak, mert ez a legutolsó hálálanság lenne sokat szenvedett hőseinkkel szemben, kik hazájukért, polgáriértékért, értünk áldozták fel mindenüket.

Am államháztartásunk siralmas helyzete miatt egyelőre illő

módon nem is gondoskodhatunk hadi rokkantjaink megélőllendítéséről, legalább a létminimumot úgy ahogy biztosított nyugdíjaink folyósításának utárból hátrahagyva minden másdát és ne engedjük át őket a gonosz indulatok sugalmazó végzettségbeesésnek, sbbalának, megfagyásnak, melyek járulékaik indokolatlan visszatartásával fenyegetik őket.

A felszabadult bajai háromszög rokkantjainak ugyanis legnagyobb része már 3 éve nem kapja nyugdíj illetményeit és azollalt a megszállás eleti és az azóta is fenálló állandó munkalkalom bizony folytán jóformán teljesen kérszet nélkül állnak azok is, kiknek rokkantságuk a korlácl. munkát megengedte. A megszállás alatt társadalmi uton sem gondoskodhattunk hadirokkantjainkról időközben pedig érhetőlegül annyira elfáradt velük szemben a közönség seive, hogy a január rendezett két jótékonny előadás mindössze csak 16 000 kora tisztia jövedelmestorendményezett, mellyel csak a legnagyobb szűrségben leszék pillananyi szükségletén lehetek segíteni.

A szerb által erősen megsarcolt, nemcsak vagyontukban, de lelkükben is megört, elfasalt polgárainkat agyáltszik a vagyonszállásbeli féltelen is visszatartja a jótékonyság kellő mérvű gyakorlásától és így rokkantjaink egyszere nyugdíjaira leszenek utalva a törvényes járulékaik kiutalásának további késedelmese esetén a végzetlen, elpusztulás elő néshetnek, sőt tartozzák, hogy azoknak már is kézőn éckezik a segítség, mint ahogy egyik bajai rokkant karácsonyi segélyét is már temetési költségre kellett fordítani.

Ezök kritikáim tartózkodom, de mindenesetre tarthatatlan állapot, hogy hadirokkantjaink még mindig hiába könyörögnek nyugdíjüket, holott már ideestova fél éve lesz felszabadulásunknak, hogy hiába könyörögnek, sürgetik, várják 3 évi nyomorúságosan csekély nyugdíjaink kiutalását, mert a régi bürokratikus rossz rendszeren és annak csökkönyös kreasuráin minden jóakarata beavatkozás hajótörés: szenved.

Ahelyett, hogy idejében elő

kiszítotték volna a rokkantak nyugdíjgyeit, mire a szerb megszállás miatt évek által rendelkezésre, a legnagyobb előkézeltséggel és hozzá egy lehetetlenül rossz miniszteri rendelet alapján kezdtek meg a kirendeltségek működésüket. A bajai kirendeltség ismételt sürgetésom dacára csak a legutóbbi napokban jutott annyira, hogy végre beszeressék az rokkantak antecetát, úgy hogy előláthatólag meg jó néhány hónap beitalik a járulékok megálapi árába és kifizetésébe.

Ahelyett, hogy legalább is polgári és hazonsi vegyes bizottságok szervezettek volna ezen gyors eljárat igénylő ügyek végzésére, imént nehékes katonai kirendeltségek működnek, amelyeknél különösen szivra és lélekre hiába apellálnak rokkantjaink, sőt ezzel éppen az ellenkezőt érhetik el, mint pl. az Bajai is épen megőrtént, hogy a karácsony előtt már társadalmi vezetők a nyugdíjaink erőlyesebben követelő rokkantakat szanal az épület a kijelentéssel utasította el a kirendeltség állítólag morva származású acesredes vezetője, amit anno dacumal Rigó Ferenc képviselő rugott volt az akkori miniszterelnök fölébe, sőt azal a meletében vaddal is utalt a rokkantakat, hogy ók csinálták a forradalmat. Mi köze volt a bajai rokkantaknak a forradalomhoz és esoda lenne-e, ha ilyen elházás mellett forradalmárok, comunisták lennének?

És hogy a bajai kirendeltség mennyire köti magát a rendelet betűhöz, mennyire ragaszkodik a szabony eljáráshoz, mennyire megfoghatatlan előtte, hogy rendkívüli viszonyok sokszor rendkívüli eljárás igényelnek, annak bizonyosságát szabad legyen egy konkrét esetet is megemlítenem.

Meggyőződvn arról, hogy rokkantjaink kedvezményes listatevélyeiket sem képesek bevéltetői, hogy legalább szent karácsonyra biztosítsuk listát és fa szükségletük beszerését, városunk polgármesterével közbenjártunk a kirendeltség vezetőjénél, hogy mindazon rokkantaknak, kiknek ráutalásigát a városi közigyám igazolja, a város utalványára és felelősségére mérsérelt előleg adassék a kirendeltség pénzárában heverő 250 000 koronaa nyugdíjfellegből. Imittelt esceptálással sikerült is nagysehezen meggyőz-

nünk a kirendeltség vezetőjét, ki kénya-kedre szentkiváltással adott is 10-15 rokkantnak 500-1000 koronaa előlegot, de akkor nagy bátoregátél visszarötenve be is szaltatva a további előlegadást es azon álláspontjából, hogy es uton esetleg nem jogosak tak is előlegben juthatnak többé am is engedték, dacára, hogy nem az érdemes és érdemtelen köduara vonatkozó hivatali mondással érveltünk előtte, hanem a polgármesterrel együtt saját személyünkben teljes felelősséget vállalunk a feletti módon kiutalható előlegokért.

De nemcsak a kirendeltségek vezetőire, hanem maga a működésüket szabályozó 170958/IX. b. 1921. számú miniszteri rendelet is kihívja a legelősebb kritikát.

Előjja ezen rendelet, hogy csak azok tekiatörök igazoltaknak, kik az utroevonett "fize évi is"-otet is feladják mutatni, holott előre áheto volt, hogy három év megzálás után ilyen fiactési ívvel senki sem rendelkezik, hogy szokat a szerbek bevonák 1919. őszán, am időn a rokkantak nyomorúságát megokolva Gasseirák a nyugdíjaink kifizetésével birtatták évek. Ellenben a rokkantak nagy részének megvanak check szolványeik, melyekkel annak idején nyugdíjárutkaik kifizetettek, melyek éppoly igazolhatják, sőt talán még jobban is a nyugdíj jogosultságot, mint az előrt fiactési ívek és annak dacára sem ezek, sem a fizetési ívekről beszerzett hivatalos másolatok figyelembe nem vétetnek, hanem a kirendeltség szoszeint ragaszkodik a rendelet szövegéhez.

Sírelmes továbbá a rendelet

HOTEL

Continental

SZÁLLODA

Budapest,

VII. Bohány-u. 42 (Hungária körút épület.)

MEGNYILT.

100 SZOBA

LEGMODERNEBB

BERENDEZÉS :-

Igazgató: DÉNES MÁRTON.

„Uránia”

mozgó :-

Csak egy napig!

Január 18-án szerdán délután 4, 6 és 8 órai kezdettel.

Sarah grófnő

Gyönyörű társadalmi dráma 5 felvonásban.

Főszerepben: Franceska Bertini.

Csak egy napig!

Bors Gyula ezeltől özv. Halbrohr Sándorné és Társai fiókja nemzetközi szállítási és bizományi iroda a postahivatal épületében.

Hírrel minden szakmába végő műveleteket, u. m.: elvámolást, transitálást, áru szállítást bel- és külföldre, a legolcsóbb díjtételek mellett. Gyűjtőforgalom Wien és Budapestre képviselve az összes államokban.

az az intézkedés, amely a fenti vizsgálódó rokkantaknak a távol fekvő a velünk rosz vasúti összeköttetéssel bíró Keoskemáton leendő felülvizsgálát írja elő.

Több napos utazás kényelmetlenségének, költségének a felülvizsgáló bizottság egyik tagjának közvéleményét nem lehet több ésis rokkantát kitéteni, akiknek meggyőzés még kísérésre is szorultna. Ezt még a szerbek sem kívánták, a szakti orvosok bevonásával Béjén vizsgálják felül a rokkantakat és amit megtehet egy idegen állam rokkantjainkat, az elől a magyar állam sem várkozhata.

Végül szeretném, hogy a kérdéses rendelet nem intáradik arról, hogy a rokkantsági fok megállapításának megállapítás legelőbb arányos előjegyzés részeseüljenek rokkantjaink a kasszák addig, ha biztosították megéhezték.

A kirendeltség és a működését szabályozó rendelet szerelmén kívül nem hagyhatom végül azó nélkül a rokkantak azon nagy számát sem, hogy az állam nem gondoskodik arról, hogy megfelelő környű munkakörmeket biztosítson hadirokkantjainak és az által is elővigyáz megéhezték. Ha nem hogy, az emberi kötelesség hűségekkel szemben, míg a esetély nyugdíjaitól megadni sem tudó vagyontalan rokkantak napirenden levő kördéje nemcsak a rokkantakra nézve, de személye egy az államnak, mint a társadalomnak, kördéje az ifjuság lelkesedésének, mire pedig most nagyobb szükségünk van, mint valaha, midőn toborzás után kell hadseregünket fenntartanunk.

Mindennek orvoslását óhajva a következő kérdéseket intésem a Magyarországi Népjóléti Miniszter Urhoz:

- 1. hogy a szerb megszállás aló felszakadt terület hadirokkantjainak legnagyobb része már 3 éve nem kapta meg nyugdíját és hogy egy részük olyan nagy nyomorban él, hogy többeket éhhalál és megfagyás veszélyei is fenyegetnek;
- 2. hogy az igazságot végző kirendeltségek nem állanak hivatalos megasztán, mit eléggé bizonyít, hogy a felszabadulás óta eltelt 4 és fél hónap dacára a rokkantaknak csak 4-5 százaléka van igazolva;
- 3. hogy a kirendeltségek működését szabályozó 170958/IX b. számú rendelet unpraktikus, méltánytalan és kivihetetlen;

4. hogy a munkaképes rokkantak megfelelő munkakörmekhez jár általános munkahány miatt nem juthatnak és így nyugdíjaik folyósítása esetén sincsen a vagyontalan rokkantak megéhezték biztosítva???

Ha igen, hajlandó e a Népjóléti Miniszter Ur sürgősen intézkedni:

- a) hogy újabb rendelet kibocsátásával a hadirokkantak igazolása a lehetségesig megkönnyültesk,
- b) hogy az orvosi felülvizsgálatok a kirendeltségek esetében eszközösítsenek,

c) hogy rokkantsági fokát megállapításig is az egyébként igazolt rokkantaknak nyugdíjaiknak megfelelő előlegek adassanak és végül,

d) hogy a hadirokkantak munkaképeségüknek megfelelő könnyebb ipari munkákra kiképesítsenek és részükre állandó munkát és biztos megéhezték nyújtó állami ipartelepke állítsanak fel.

Dr Kiss György válasza

a polgármesternek és Antalffy műépítésznek.

Tisztelt Szerkesztőség! Sziveskedjének alábbi elternyítatkozatimnak b. lapjukban helyet adni.

Dr Vojtech Fesenc nyitkérdezésére csak azt válaszolhatom, hogy a polgármester ur felhívása teljesen éthetetlen előttem, mert hiszen az általa kifogásolt nyilatkozatból is megnyilvánul, hogy én kizárólag azon vádakat törvényes fórum előtti tisztázásnak szándékoságáról nyilatkoztam, mely vádakat a vádbejelentő tisztviselők nemcsak beadványukban, de hírlapilag is ismertettek, mely vádakat utóbbi felsorolásuk tehát igazán semmi értelme sem lenne. Hogy pedig tévesleg léteznek és közzéjón forogtak e a kérdéses vádakat, hogy azok megfelelnek-e, vagy sem a valóságnak, hogy fenforrásuk esetén menhető-e vagy sem a polgármester ur eljárása? Ennek sem bizonyítása, sem megállapítása, respektive elbíráltása nem az én feladatom. A bizonyítás a vad bejelentők kötelessége, a megállapítás, az elbíráltás pedig az igazságot bizottság hatáskörébe tartozik és épen ezen nem személyeskedés hanem egyedül a kérdéses vádakat szabályozó letárgyalásnak és a város érdekebe álló megfelelő nyugvópontra vitelének előmozdítása veszett és veszt a jövőben is, nem kívánom egyik polgártársamat sem ebbe a nemcsak a polgármester urra, de mindnyájunkra nézve kelemetafférba belekeverni, mint ahogy érdemileg sem kívánom és nem kívánok a kérdéses vádakkal foglalkosni.

Antalffy Ferenc urnak pedig azt válaszolom, hogy fogadtat prókátorság háládatlan feladat és hogy egyikünk se hívatott annak előmozdítására, hogy a mostani

törvényhatóság bírja e vagy sem a közbizalmat, csak egyéni véleményüket nyilváníthatjuk pro és contra, mely hogy ellentétes, igazán sajnálom, de ha másodiknakom lejártáig mindenkét képviselők is, utókére mindenkivel nem érhetek egyet. Arról azonban biztosíthatom Antalffy barátomat, hogy az igen távol áll tőlem, hogy szigorúan személyes érdekek vezessenek, későbbi állásfoglalásomban, hogy a megéhezték helyzet az okatlan tusát keressék, de viszont tartozó kötelességemet ismervé, hogy addig míg városunk polgárságának véleménye a törvényhatóság vjraalakításával a ből megnyilvánulhat, lehetőségig megvédje és biztosítsa azt az előrelátható többségi szavazatot, (mely az én megéheztéssommal is megnyilvánul) amely rendszerátváltást, a város életének passzgóvé, elevenné tételét, a közakaratnak minden téren való megnyilvánulását és biztosítását célozza. Egyébként örömmel állapítom meg, hogy nézeteink még az „mindenben eltérők“, mert a városi gyűlés jellemezésében teljesen osztom Antalffy barátom véleményét. Hogy pedig támadásokba részesülök nem lep meg, sőt vártam és állók eléje!

Dr Kiss György nemzetgyűlési képviselő.

Figyelmeztetés a Hollandiába menő gyermekeket illetőleg. Minden szülő, aki postán vagy más úton kapta gyermekének behívóját Budapestre a Hollandiába gyermek orvosi felülvizsgálásra jöjjön be mindjárt gyermekével a tisztí főorvosi hivatalba.

A NAP ESEMENYEI

— Dr Kiss György súlyos beteg. Vasárnap éjjel érkezt: súlyos betegon Budapestről dr Kiss György nemzetgyűlési képviselő, Dr Kiss mintegy tíz nap óta Budapesten is betegeskedett s interpellációját is 38-5 fokos lázas állapotban mondotta. Itthon még inkább kitört rajta a lás, mert ma 39-4 fokos lázban fekszik a kasszán.

— Felülfizetések a gimnáziumi ér ifjuság chanuka ünnepegyén. N N 200 K. Dr Kiss György 150 K. Grünhut Gáborné 120 K. Weidinger Desz 100 K. Polák Illéna 50 K. Polák Lajosné, Reich Gyula, Roszted Albert 40-40 K. özv. Reich Bernathné, Rosenberg Anna, Hahn és Klauber, Klein Rezső, Fiech S Samuán, Fischermann Masó 30-30 K, Fischer Béla, N N, Boros József, N N, dr Kelen G. utá, Reich Vilmosné, Weiss Zsiga, N N, Bachrach Frigyes 20-20 K. N N, Krausz Jakab, N N, Rolberg Adolf, Tausig Jakab, Abonyi Pá, Grünhut Miksa, N N, N N, Maschauer Miksa, Krausz N., Goldberger Simon, Rosenthal Manci, N N, dr Dömötör Kálmán, Dávid Imre, Spitzer Illés, N N, N N 10-10 K. Fischer Desz 7 K. N N 4 K. Goldschmidt István 3 K.

— Azok az idegen szavak. Egyik fővárosi hivatal egy vidéki község előjáróságát írtában arra kérte, közzéje brevi manu Werner Leó oda való szavakkal, hogy a beügyminiszter névmagyarosítási kérését elutasította. Az írtatra másnak a következő válasz érkezett:

— Kérünk fölvilágosítást, mit jelenten az, hogy brevi manu. Addig is Werner Leót községi fogházunkban őrizetbe vettük. Előjáróság.

Hölgyek figyelmébe

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy női fodrász-üzletemet a mai igényeknek megfelelően újonnan berendezve a Nemzeti-Szálló melé, Szent István-tér 5 számú alá helyeztem át. Omdulálás, fésülés, hajfentés és maszktr. Fejmosás villamos hajszáritással egész napon át.

A hölgyközönség szives partogását kéri

Kemény József hölgyfodrász.

Építőmesterek és építetők ligyelmébe
 Szabadalmazott **TERRENOL-PALA** a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízáthatatlan
 állandó raktár és egyedárusítóhely
Az Első Bajai Malomépitő és Mezőgazdasági gépgyár
 Baja, Kőlcsey-utca 2. szám alatt. (Budapesti-ut sarak.)

Közönség köréből.

„Független Magyarország”
 tekintetes Szerkesztőségének
 H-lyban.

Borsalmis 3 évi szenvedés
 után valahára reánk virradt a
 soká nékiüszit napfény és már
 most szabad a szívem nyitlan
 felé néni

Mit szenvedtünk a megszállás
 idején azt kiki tudja, látta és
 érezte.

Nyomor, aggodalmas napok,
 álmatlan éjjelek váltakoztak egy-
 mással és megtörték bennünket
 testileg és lelkileg, Késztéghozjé
 volt a rettenetes napokban a
 közviselők és nyugdíj sok
 helyzete, kik megfosztva ilété
 keiktől, kilincselni kénytelenek
 voltak és bizony sajnos zárt
 ajtóra is találtak.

Nem, soha nem felejtetem el,
 hogy nyomorut e ettünk fenntar-
 tására siincselésre voltunk utalva
 és fájt szívvel kellett tapaszt
 talni, hogy egyes helyeken a
 segítség utáni jajgatás süket fül-
 lekre talált.

A segítség nagyobb részt on-
 nan jött: sohasem nem vártuk.
 A jónakú segítők közt különö-
 sen Schön Zeiga és Schön Géza
 arakat kell kiemelnem, kik ön-
 setlen nagylelkűséggel nem csak
 engem ezekre mentő ösztögekkel
 a kétségbe eséstől mentettek meg,
 hanem million földi ösztöget a
 közviselők és nyugdíjasok
 megőlyezésére feláldoztak,

Nagylelkű eljárásukat más
 módon sem tudom meghálálni
 mint hogy nevüket Baja város
 tisztelt közönségének tudtul adom
 hogy közudomásan legyen, kik
 voltak a nyomorban sanylődő
 közviselők és nyugdíjasok
 mentői.

Baja, 1921. évi augusztus hó
 22-én.

Pachner Oszkár
 ny. áll. honv. alezredes.

As alezredes ur cikkét még
 annak idején, felszabadulásunk
 után a Bajai Független Ujság
 hoz küldötte be. An akkori vál-
 tozatot viszonyok an akkori
 szerkesztőséget megakadályozta
 a közléstől és így ma mi adjuk
 a cikket közre

Kiadó és lapkiadó: a „Független
 Magyarország” kiadóvállalat, mint el.

Köszönet a nyomdátostok vezet

Hálószobák és ebédlők
 óriási választékban állandóan raktáron. **20.000**
 koronától **120.000** koronáig úgy hálószobák,
 mint ebédlők. — Szolid munka, gyors és
 pontos kiszolgálás **Pollák József**
tömörfabutorgyár.
 Telefon 104. — Telefon 104
 Minteraktár: Szent István-tér 4 — Gyártelep a
 vasútállomás raktárával szemben.

Asztalosmesterek Szövetkezete
 Baja, Cifrusz utca 1/a.

Butor-osztály: Készít és állandóan
 raktáron tart műbutorokat legmodernebb
 kivitelben, elvállal boliberendezéseket és
 épületmunkákat

Kárpitos-osztály: Készít angol
 garnitúrákat, vállal mindennemű kárpitos
 és díszítő munkákat.

Üveg-osztály: Végez mindennemű
 üvegezési munkálatokat, raktáron tart
 táblalüveget kicsinyben és nagyban.

!!! Előnyös fizetési feltételek !!!
!!! Tisztviselőknek kedvezmény. !!!

Ertesítés.
 Van szere csém a n. é.
 közönség az ves tudomásá
 hozni, hogy **kocsigyártó**
 üzletet új bű kov-csa
 és **bognár üzlettel kö-**
töttem egybe.
Markovits Márton
 kocsigyártó
 Cifrusz Farené utca 40.

Hirlapárusítás.
 A közönség szives tud máára
 hozzuk, hogy a mai napól fogva
 minden este vonatkezdés után
 egy az órában budapesti reg-
 geli lapok, mint a Független
 Magyarország kapható a Köz-
 ponti és a Nemzeti kávé-
 házban
 A hirlapárusító.

BOR, az ideit jó-
 termésnek a
 javából, 26
 hektoliter hordóval együtt,
 vagy anélkül eladó.
 Erzsébet királyné-utca 49. sz.

Az új postatarifa
 kapható a Corvin nyomdá-
 ban, minden ujságárusító-
 nál és minden rikkancsnál

Vörösmarty Mihály u 12
 sz. alatt a Haagyv. l. sz. em-
 ben épülő üzlet házban
 emeleten
 ez év augusztus hó 15. jéré
üzlethelyiségek
kiadók!
 Ez ügyben tárgyalni lehet
Spitznagel & Mátyai
 építési ir. d. jában (Sáshe-
 nyi u. 12. sz. — Ugyanott
 az üzletekre vonatkozó ter-
 vek megtekinthetők és a
 feltételek minden időben
 megtekinthetők.

Kőműves-, ács és kő
 faragó mesteri vizsgákra,
 Gőzgépkészítői és kazán-
 fűtől vizsgákra előkészít
FEHÉR JENŐ
 városi főmérnök
 Szent Antal-utca 23. sz.

Esővíz medencék
Emésztő gödrök
 és teljes kutak
 készítest és bármily
 beton munkákat
 vállal
Grünhut Miksa
 Spitznagel-utca 12. sz. alatt
 Baján

A Mátyás király-tér 6
 azams, járás bírósággal
 szemben november ha-
 tál: vában
örölő és daráló
 mámot nyitottam.
 Elvállalok:
 Vámörölést és minden
 fajta dara készítest
 Ugyanott eladó 6 le-
 erős Marschal, 8 és 12
 Schutleworth locomo-
 bil.
 A nagyérdemű köz-
 zönség pártfogását
 kéri
Boditsy Sándor

Előirászerző
FORGALMI
ADÓ
KÖNYV
 Magrendelhető
 és kapható a
„CORVIN”
 nyomdában